

ROČNÍ ZPRÁVA CENA JINDŘICHA CHALUPECKÉHO 2020

Úvod

Cena Jindřicha Chalupického je neprestížnější české ocenění pro vizuální umělkyně a umělce do 35 let, které je pořádáno již od roku 1990. Je také součástí mezinárodní sítě podobných ocenění v středo- a východoevropském kontextu, Young Visual Artists Awards. Skrze partnerství Společnosti Jindřicha Chalupického s řadou mezinárodních uměleckých institucí a osobností význam Ceny přesahuje hranice České republiky. Mezi finalistky, finalisty a laureátky a laureáty předchozích ročníků CJCH patří již kolem stovky umělkyň a umělců, mezi nimiž jsou nejvýznamnější zástupci české porevoluční a současné umělecké scény. Porota CJCH je už více než dekádu mezinárodní, s účastí významných odborníků z předních zahraničních institucí, kteří často velice konkrétně pomohli nominovaným umělcům v jejich další kariéře. Další umělkyně a umělci, kurátoři, teoretičky a jiné osobnosti české i mezinárodní scéně se na CJCH podíleli v rámci řady výstav, speciálních projektů, programů pro veřejnost ad. V posledních letech se s novým týmem Společnosti Jindřicha Chalupického výrazně proměnila také Cena, která je založena na úzké kurátorské a produkční spolupráci s vystavujícími umělci, dialogích s odbornou i širokou veřejností, mezinárodní kontextualizaci české umělecké scény, vytváření nových příležitostí, ale také hodnotách, které pro umělecké ceny nejsou tak typické, jako je inkluzivita nebo diverzita. V rámci každoroční výstavy Ceny Jindřicha Chalupického usilujeme o co nejkvalitnější prezentaci děl nově vzniklých pro tuto příležitost, inovativní kurátorské, architektonické i grafické přístupy. Skrze každoroční prezentaci zahraničních hostů kontextualizujeme díla mladých českých umělkyň a umělců se zástupci těch nejprogresivnějších tendencí na mezinárodní scéně. Cena Jindřicha Chalupického se každoročně těší velké mediální pozornosti a reflexi, díky které je možné komunikovat širší témata týkající se současného umění a jeho sociopolitických kontextů, nejen propagovat aktuální finalistky a finalisty.

Pohled do instalace výstavy Cena Jindřicha Chalupického 2020 v PLATO Ostrava

Výstava Cena Jindřicha Chaluppeckého 2020

Galerie PLATO Ostrava, 15.10. 2020 – 14.3. 2021

Vystavující umělkyně a umělci: Jakub Choma, Alma Lily Rayner, Anna Slama & Marek Delong, Marie Tučková, Jiří Žák a Pracovní skupina pro výzkum mimosmyslové estetiky (Jan Kolský, Vojtěch Márc, Matěj Pavlík a Peter Sit)
Zahraniční hostky: Pauline Boudry a Renate Lorenz
Kurátorky: Veronika Čechová, Karina Kottová
Architekti: No Architects
Produkce: Jakub Lerch, Lenka Škutová, Sára Davidová
Komunikace: Veronika Čechová

Mezinárodní porota se rozhodla do finále 31. ročníku Ceny Jindřicha Chaluppeckého 2020 vybrat pět finalistek a finalistů z řad vizuálních umělců do 35 let. Jsou jimi Jakub Choma, autorská dvojice Anna Slama & Marek Delong, Marie Tučková, Jiří Žák a umělecký kolektiv působící pod názvem Pracovní skupina pro výzkum mimosmyslové estetiky, který tvoří Jan Kolský, Vojtěch Márc, Matěj Pavlík a Peter Sit. Z předchozího ročníku také přešla umělkyně Alma Lily Rayner, jejíž účast v CJCH 2019 byla odložena ze zdravotních důvodů. Společná výstavní prezentace finalistek a finalistů i výstava zahraničních hostek se uskutečnila na podzim 2020, poprvé v ostravské galerii PLATO.

Porota ve složení Vjera Borožan, historička a teoretička umění, pedagožka působící v Praze – předsedkyně poroty, Zdenka Badovinac, ředitelka Moderna galerija v Lublani, João Laia, šéfkurátor Muzea současného umění Kiasma v Helsinkách, Lenka Klodová, umělkyně, vedoucí Ateliéru tělového designu FaVU VUT v Brně a Laurel Ptak, ředitelka Art in General v New Yorku, vybírala finalistky a finalisty CJCH 2020 z více než 80 portfolií zaslaných umělci působícími na současné české scéně. Výběr, ke kterému došla, reprezentuje širokou škálu médií i teoretických přístupů vyskytujících se v našem uměleckém prostředí. Tvorba vybraných umělkyní a umělců zahrnuje různé výrazové prostředky od materiálnějších přístupů k soše a objektu či kresbě a malbě až po multimediální instalace, společenskou angažovanost či teoreticko-vědeckou výzkumnou praxi. *„Mezi kritéria, která měla komise při výběru finalistů letos na mysli, se vedle originality, konzistence a vysoké úrovně tvorby dostávaly také aspekty společenské citlivosti. Jsme rádi, že můžeme mezi finalisty uvítat tvůrce, kteří důvěřují metodám uměleckého výzkumu a stavějí tak výtvarné umění po bok vědeckým a filozofickým disciplínám,”* říkají ve svém prohlášení mimo jiné porotci.

V rámci 31. ročníku Ceny Jindřicha Chaluppeckého poprvé namísto volby jedné laureátky nebo laureáta byla oceněna celá šestice projektů, respektive desítka jejich autorek a autorů. Zúčastněné umělkyně a umělci se rozhodli odmítnout princip soutěže a volby jedné laureátky nebo laureáta na základě porovnávání nově vzniklých prací na společné výstavě. Díky tomu se mělo dostat stejného prostoru a pozornosti všem z nich a publikum se mohlo plně soustředit na jejich nově vzniklá umělecká díla, bez nutnosti jejich vzájemného srovnávání. Namísto tradičního ceremoniálu udílení ceny jsme připravili jednodenní symposium, hudební a performativní program, který byl živě streamovaný ve spolupráci s ČT Art.

Pro výstavu připravily umělkyně a umělci nové práce, které jsou rozprostřeny po velkorysých prostorách bývalého hobby marketu Bauhaus, v němž PLATO Ostrava aktuálně sídlí, a v některých případech také reagují na místní „dočasné struktury“, jako je knihovna, kino nebo tzv. stage. Návštěvníci mohou shlédnout několik nových krátkých filmů, komplexní sochařské environmenty, audiovizuální instalace nebo prostředí pro vznik a činnost podpůrné platformy pro přeživší sexuálního násilí a jiných forem zneužívání a útlaku. Připravován je diskusní a performativní program a další doprovodné programy, zahrnující také hlídání dětí nebo komentované prohlídky pro nevidomé. Protože se většina těchto programů z důvodů vládních restrikcí nemohla uskutečnit, částečně jsme je kompenzovali online programem a částečně přesunuli na začátek roku 2021.

Alma Lily Rayner, Návod na přežití, pohled do instalace na výstavě Cena Jindřicha Chalupického 2020

Programy pro veřejnost

K CJCH 2020 se uskutečnil také doprovodný program, zejména prezentace finalistek a finalistů na uměleckých školách, nebo promítání videí vzniklých pro minulé ročníky CJCH v rámci akce Máme otevřeno. Hlavní programy pro veřejnost byly tradičně soustředěny do akce Jury Weekend, která byla v loňském roce koncipována jako plnohodnotné symposium nahrazující ceremoniál udílení ceny.

Prezentace finalistek a finalistů CJCH pro studentky a studenty Fakulty umění, Ostravské univerzity

Galerie PLATO Ostrava, 6. a 7. 8. 2020

Vzhledem k vládním omezením konání akcí pro veřejnost se tradiční prezentace finalistek a finalistů na uměleckých vysokých školách uskutečnila v Ostravě formou návštěv

několika menších skupin studentů během instalace výstavy. Proběhla prezentace vznikajících uměleckých projektů i samotné Ceny Jindřicha Chalupického, rozhovory s participujícími umělkyněmi a umělci a kurátorkami výstavy.

Návštěvnost: 35 osob

Marie Tučková, Chorus, pohled do instalace na výstavě Cena Jindřicha Chalupického 2020

Finalistky a finalisté CJCH na AVU

Akademie výtvarných umění v Praze, 16.12. 2020 (online)

V rámci cyklu Středy na AVU proběhlo online setkání s laureáty a laureátkami Ceny Jindřicha Chalupického 2020: Pracovní skupinou pro výzkum mimosmyslové estetiky, Almu Lily Rayner, autorskou dvojicí Anna Slama a Marek Delong, Marií Tučkovou a Jiřím Žákem (diskuse se bohužel nezúčastní Jakub Choma). Poté, co jednotlivé umělkyně a umělci představili svou práci, následovala debata, kterou moderovala Tereza Jindrová, kurátorka Společnosti Jindřicha Chalupického, a Tomáš Pospiszyl z Katedry teorie a dějin umění Akademie výtvarných umění v Praze. Představena byla i výstava Cena Jindřicha Chalupického 2020, která probíhá do 14. března 2021 v galerii PLATO Ostrava.

Návštěvnost: 37 osob

Máme otevřeno

Nadace a centrum pro současné umění Praha, 2.10. 2020

V rámci akce Máme otevřeno proběhla v prostoru auditoria v budově Nadace a Centra pro současné umění akce Commissioned by SJCH. Šlo o promítání pásma filmů od mladých českých umělců, které vznikly pro nejrůznější projekty od Ceny Jindřicha Chalupického po samostatné výstavní prezentace některých laureátů a laureátek Ceny Jindřicha Chalupického v zahraničí.

Promítány byly následující filmy a videa:

Barbora Kleinhamlová, Někdy se skoro cítí šťastně, 2015, 9 min
Aleš Čermák, Druhá polovina světa, 2016, 18 min
Johana Střížková, Činitel šesti, 2016, 14 min
Dominik Gajarský, Equilibrium, 2017, 15 min
Martin Kohout, Slides, 2017, 22 min
Kateřina Olivová, I...NG, 2018, 40 min
Marie Lukáčová, Skuzomeetza, 2019, 27 min

Návštěvnost: 18 osob

Jury Weekend

Galerie PLATO Ostrava, 5.12. 2020

Režie: Bohdan Bláhovec

Dramaturgie: Barbora Ciprová

Kamera: Michal Blecha, Ivan Svoboda

Zvuk: Jakub Černý

Moderátorky: Tereza Jindrová, Karina Kottová, Veronika Čechová

Produkce: Sára Davidová, Jakub Lerch

Účinkující: Jakub Choma, Vjera Borozan, Pracovní skupina pro výzkum mimosmyslové estetiky (Matěj Pavlík, Jan Kolský, Peter Sit a Vojtěch Märc), Alma Lily Rayner, Anna Slama & Marek Delong, Xadrez, Jiří Žák, Sis of STYXX: Marta Ebenová, Eliška Fajmonová, Klára Fleková, Magdalena Havlová, Anežka Heinzlová, Mariana Hradilková, Rebeka Maxová, Natálie Rajnišová, Marie Tučková

Streaming: ALL DV

Jury Weekend byl pro 31. ročník CJCH koncipován jako symposium s bohatým performativním, diskusním, hudebním a dalším programem, za účasti mezinárodní poroty. Vzhledem k vládním omezením spojeným s fyzickou návštěvností programu byl Jury Weekend koncipován jako jednodenní online symposium streamované živě na webových stránkách ČT Art. Na program navazoval také hodinový speciál pořadu Artzóna. Loňský Jury Weekend byl jednodenní oslavou setkání výjimečných uměleckých osobností. Finalisté během sympozia osobně okomentovali svá díla vzniklá pro výstavu v galerii PLATO Ostrava a někteří uvedli živé akce v podobě performance či hudebních

vystoupení. Součástí programu byla také diskuze s finalistkami a finalisty a zástupci mezinárodní poroty nebo komentovaná prohlídka výstavou Ceny Jindřicha Chalupického a výstavou zahraničních hostek Pauline Boudry a Renate Lorenz. S prací této umělecké dvojice se rovněž diváci mohli seznámit v širších souvislostech – umělkyně ve spolupráci s kurátorkami berlínské instituce Neuer Berliner Kunstverein připravily výběr videí z nejstarší a největší německé sbírky videoartu Video-Forum. Selekce děl mezinárodně etablovaných umělkyně a umělců kontextualizovala nový choreograficko-performativní film Boudry a Lorenz (No) Time, který má v Ostravě premiéru. Během celého dne byla také možné shlédnout online autorská videa představená na výstavě. Celý program byl tlumočen do znakového a v případě anglických vstupů také do českého jazyka.

Jiří Žák, Oktagon (replika jednacího stolu společnosti Omnipol), pohled do instalace na výstavě Cena Jindřicha Chalupického 2020

Harmonogram akce:

- 11:00 Zahájení programu s Terezou Jindrovou (kurátorkou Společnosti Jindřicha Chalupického) a Markem Pokorným (ředitelem PLATO Ostrava)
- 11:10 Komentovaná prohlídka výstavy Cena Jindřicha Chalupického 2020 (provází kurátorky Veronika Čechová a Karina Kottová)
- 12:00 Představení umělecké dvojice Anna Slama a Mark Delong
- 12:20 Představení umělce Jakuba Chomy
- 12:25 Performance Jakuba Chomy Gears Of Life
- 13:00 Představení uměleckého kolektivu Pracovní skupina pro výzkum mimosmyslové estetiky
- 13:20 Představení umělkyně Marie Tučkové
- 13:25 Performance Marie Tučkové Sis of Styxx (účinkují: Marta Ebenová, Eliška Fajmonová, Klára Fleková, Magdalena Havlová, Anežka Heinzlová, Mariana

Hradilková, Rebeka Maxová, Natálie Rajnišová, Marie Tučková)

14:00 Představení umělkyně Almy Lily Rayner

14:15 Představení umělce Jiřího Žáka

14:30 Živý koncert hudebního dua XADREZ - Husam Abed (herec z videí Jiřího Žáka) a Cyril Kaplan

(hudebník z kapely Vložte kočku)

15:00 Představení zahraničních hostek výstavy Pauline Boudry a Renate Lorenz

15:15 Screening videí kontextualizující film (No) Time (P. Boudry a R. Lorenz) z archivu n.b.k. Video-Forum (Anetta Mona Chişa / Lucia Tkáčová, Anna Daučíková, Sanja Iveković, Hajnal Németh, Lia Perjovschi, Ming Wong a Haegue Yang)

16:15 Odmítáme princip soutěže - diskuze s letošními finalistkami a finalisty Ceny Jindřicha Chalupického, moderuje Tereza Jindrová

17:45 Slavnostní zakončení programu

Návštěvnost: 1562 osob (online)

Odmítáme princip soutěže - diskuze s letošními finalistkami a finalisty Ceny Jindřicha Chalupického

Koncert hudebního dua XADREZ - Husam Abed (herec z videí Jiřího Žáka) a Cyril Kaplan

Mediální prezentace a dokumentace

Výstava CJCH i všechny doprovodné akce jsou profesionálně dokumentovány skrze foto, video i text a další formy. Dokumentace následně představujeme skrze vlastní kanály a v rámci českých i zahraničních médií, online blogů (např. ArtViewer, Ofluxxo, Blok, Tzvetnik) apod. Mezi naše dlouhodobé partnery patří projekt Artyčok TV, se kterým spolupracujeme na videodokumentaci výstav a projektů, nově také webová Artzóna, která od roku 2019 připravuje videoprofil finalistek a finalistů CJCH. Cena Jindřicha Chalupického je hojně reflektována všemi místními odbornými médii (Art+Antiques, Artalk.cz, Flash Art, A2 ad.) i předními veřejnoprávními médii, jako je Česká televize a Český rozhlas, stejně jako dalšími masmédií. V poslední době v souvislosti s laureátskými projekty a dalšími zahraničními aktivitami stále více také skrze recenze a zmínky v zahraničních médiích. Ve spolupráci s Českou televizí pravidelně připravujeme přímý přenos udílení CJCH, popřípadě stream dvoudenního Jury Weekendu a navazující pořad na ČT art, kromě celoročního mediálního partnerství. Rozhovory s finalistkami a finalisty pravidelně připravuje Radio Wave a Artalk.cz, hojně spolupracujeme také se stanicí ČRo Vltava. Se serverem Artlist spolupracujeme na rozšiřování databáze o nové finalistky a finalisty CJCH i doplňování archivů. Webové stránky sjch.cz poskytují kromě veškerých informací o Ceně, souvisejících výstavách a projektech i osobnostech také přehlednou databázi všech umělkyně a umělců, kteří se účastnili CJCH, s možností rozdělení na jednotlivá umělecká média a také odkazy na další zdroje informací od spolupracujících subjektů (ČT art, works.io, Artmap.cz ad.). Na vlastních webových stránkách zpřístupňujeme online také všechny dosavadní publikace Společnosti Jindřicha Chalupického a na blogu další dokumentaci a články ke specifickým projektům.

PŘEDSTAVUJEME FINALISTY CENY JINDŘICHA CHALUPECKÉHO PRO ROK 2020: JIŘÍ ŽÁK

Profil Jiřího Žáka (CJCH 2020) na ČT art

Cena Jindřicha Chalupického 2020 – Jury Weekend, přenos z ostravské galerie Plato sledujte níže, zdroj: SJCH

Anotace
Redakce
6. 12. 2020
3 min

Online symposium, přenášené z ostravské galerie PLATO, je symbolickým vyvrcholením letošního ročníku Ceny Jindřicha Chalupického. Přenos můžete kontinuálně sledovat v neděli

Jury Weekend Ceny Jindřicha Chalupického na ČT art

Návštěvnost (spolu s výstavou zahraničních hostek): 182 osob (12 otevřených dní v omezeném režimu), online 10 200 osob

ZAHRANIČNÍ HOSTKY 2020

Výstava zahraničních hostek Pauline Boudry a Renate Lorenz: (No) Time
Galerie PLATO Ostrava, 15.10. 2020 – 14.3. 2021

Kurátorka: Karina Kottová

Architekti: No Architects

Produkce: Jakub Lerch, Lenka Škutová, Sára Davidová

Komunikace: Veronika Čechová

Pro rok 2020 byly zahraničními hostkami Ceny Jindřicha Chalupického Pauline Boudry a Renate Lorenz, které pracují společně od roku 2007 v Berlíně. Ve spolupráci s Boudry a Lorenz jsme připravili evropskou premiéru jejich nové práce *(No) Time*, která vznikla v koprodukcí Společnosti Jindřicha Chalupického, Mediacity v Soulu, Frac Bretagne a CA2M v Madridu. Ve dvacetiminutovém filmu *(No) Time* se umělkyně ptají, zda může pohyb odkazovat současně k utopickým touhám a politické beznaději. V době, kdy čelíme čím dál většímu pravicovému konzervatismu, se stává takřka nezbytností narušit progresivní pojetí času a vytvořit prostor pro to, co se skrývá za ním. Jak by vypadal minoritní mód časovosti? Čtyři performerky aF performerů se chystají vstoupit do času v queer pojetí. Extrémní pomalost, asynchronicita, změny rytmu, nehybnost a pauzy – tím vším hledají únikové východy, odmítají ubíjející rytmus práce a státem sponzorované zoufalé taktiky bytí. V jejich pohybech se záměrně prolíná celá řada tanečních prvků inspirovaných žánry, jako je hip-hop, dancehall, (post)moderní tanec či drag performance. Zjevně odlišné styly propojují nahodilé podobnosti, nutkavé pohyby a tělesné vzpomínky, jež iniciují a zároveň posouvají vzájemné doteky.

Pauline Boudry & Renate Lorenz, (No) Time, pohled do instalace

Katalog výstavy Cena Jindřicha Chalupického 2020 a výstavy Pauline Boudry & Renate Lorenz: (No) Time

Katalog doprovázející 31. ročník Ceny Jindřicha Chalupického reflektuje nejen umělecká díla a projekty představené na společné výstavě, ale také obecnější téma aktuálních proměn a možných scénářů budoucnosti uměleckých cen v místním i mezinárodním kontextu. Esej ředitelky Společnosti Jindřicha Chalupického Kariny Kottové je osobním úvodem spjatým s jejími dosavadními zkušenostmi s organizací a kurátorskou prací pro Cenu Jindřicha Chalupického. Spolukurátorka letošní výstavy CJCH Veronika Čechová ve svém textu mapuje tendence směřující k redefinici mechanismů uměleckých ocenění v zahraničí jako úvod k vývoji v rámci CJCH. Teoretička umění a kurátorka Hana Janečková se ve svém textu zamýšlí nad užitečností uměleckých cen a proměnou principů nebo hodnot, na nichž jsou vystavěny. Umělec Zbyněk Baladrán zabíhá k počátkům Ceny Jindřicha Chalupického a mapuje její vývoj na pozadí porevolučních politických a ekonomických dějin. Kurátorka a kritička umění Tina Poliačková se zabývá mocenskou dynamikou udělování cen a nástrahami, které přináší soutěžení v umění. Součástí katalogu je statement finalistek a finalistů CJCH 2020 představující argumentaci na pozadí jejich rozhodnutí odmítnout volbu jedné laureátky nebo laureáta a zpráva shrnující sociologický výzkum, který v letošním roce uskutečnily Iveta Hajdáková a Marie Heřmanová, aby zmapovaly širší názorové pole utvářející se kolem tohoto tématu.

V katalogu představujeme také dokumentaci práce zahraničních hostek CJCH 2020 Pauline Boudry a Renate Lorenz. Jejich dvacetiminutový choreograficko-performativní film *(No) Time* doprovází kurátorský esej na téma nenormativního času od Kariny Kottové.

Fotodokumentace obálky katalogu CJCH 2020

Finanční zpráva

Název a sídlo:

Společnost Jindřicha Chalupického, z.s.
Dukelských hrdinů 500/25a, 17000 Praha 7

IČ: 69342491

Zapsána u: Městského soudu v Praze

Zapsána do OR dne: 1.1.2014

Právní forma: SPOLEK (37 členů)

V likvidaci: Ne

Spisová značka: L 9540

Projekt Cena Jindřicha Chalupického byl v roce 2020 financován částkou 3 030 353 Kč

2020	
zdroje financování	částka
Ministerstvo kultury ČR - OUKKO Program festivalů	1 700 000 Kč
Magistrát hl. m. Prahy - víceletý grant	400 000 Kč
Statutární město Brno	716 561 Kč
sponzoři - J&T Banka	200 000 Kč
příjmy z prodeje publikací	13 792 Kč
celkem	3 030 353 Kč